

การพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อวิเคราะห์สภาพน้ำท่วมที่ราบลุ่ม

นาย ทวนทัน กิจ ไนศาลสกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-626-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017295 117914819

Development of Mathematical Model for Flood Plain Analysis

Mr. Tuantan Kitpaisalsakul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Engineering
Department of Civil Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-626-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาแบบจำลองเพื่อวิเคราะห์สภาพน้ำท่วมที่ราบลุ่ม
โดย   นาย ทวนทัน กิจไพศาลสกุล
ภาควิชา   วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจวิต คุณธนากุลวงศ์

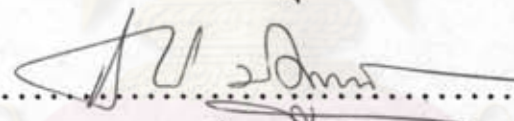

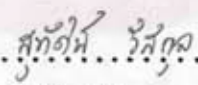
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จักรี จิตกะศรี)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรวุฒิ ประดิษฐ์านนท์)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุทัศน์ วิสกุล)

.... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจวิต คุณธนากุลวงศ์)

ทวนทัน กิจไพศาลสกุล : การพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อวิเคราะห์สภาพน้ำท่วม
ที่ราบลุ่ม (DEVELOPMENT OF MATHEMATICAL MODEL FOR FLOOD PLAIN
ANALYSIS) อ.ที่ปรึกษา : ศศ.ดร.สุจริต อุณนกุลวงศ์, 221 หน้า ISBN 974-578-626-8

อุทกภัย เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติหนึ่งที่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ที่อาศัยอยู่ตามที่ราบลุ่ม
การศึกษาและออกแบบมาตรการป้องกันน้ำท่วมที่ราบลุ่มโดยใช้แบบจำลองน้ำหลากที่ราบลุ่มทำให้สามารถ
เข้าใจและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

การศึกษานี้มุ่งพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อวิเคราะห์สภาพน้ำท่วมในพื้นที่ที่มีลักษณะ เป็นที่
ราบลุ่มโดยใช้สมการพื้นฐานทางชลศาสตร์เต็มรูปแบบ มีการตรวจสอบเสถียรภาพ (stability)
และความเที่ยงตรง (accuracy) ของการคำนวณด้วยแบบจำลอง ในการประยุกต์ใช้แบบจำลอง ได้
เลือกพื้นที่โครงการแม่กลองใหญ่เป็นพื้นที่ศึกษา มีการปรับเทียบแบบจำลอง (calibration) ก่อนที่จะ
จำลองสภาพน้ำท่วมของเหตุการณ์น้ำท่วมในปีตัวแทน คือ ปี 1972 ปี 1974 ปี 1982 และปี 1983 ในกรณี
ที่มีทั้ง เขื่อน เขลมาและ เขื่อนศรีนครินทร์ หรือกรณีมีเฉพาะ เขื่อนใด เขื่อนหนึ่ง หรือกรณีไม่มีทั้งสอง เขื่อน
เพื่อประเมินสภาพน้ำท่วมในประเด็นขนาดของพื้นที่น้ำท่วมและระยะเวลาที่น้ำท่วมขังอัน เป็นผลมาจากการมี
เขื่อน

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นนี้ให้ผลการคำนวณที่มีเสถียร
ภาพและความเที่ยงตรงที่ใช้งานได้ เมื่อเทียบกับค่าวิเคราะห์จริง โดยค่า weighting coefficient, θ
เท่ากับ 1.00 จะให้ค่าคำนวณที่มีเสถียรภาพดีที่สุด ในการเลือกช่วงเวลาในการคำนวณ, Δt และระยะ
ทางระหว่าง cell, Δx หรือ Δy นั้น ค่า Courant number ที่ไม่เกิน 0.1 เป็นเกณฑ์ที่ควรใช้
ควบคุม เพื่อให้ค่าคำนวณระดับน้ำและอัตราไหลมีเสถียรภาพและความเที่ยงตรง ผลการประยุกต์ใช้ในปี
ตัวอย่างพบว่าแบบจำลองสามารถจำลองสภาพน้ำท่วมในพื้นที่ศึกษาได้ดีโดยให้ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมมีค่า
ใกล้เคียงกับค่าพื้นที่น้ำท่วมจริง เมื่อใช้ค่า Manning's n เท่ากับ 0.040 ผลการจำลองสภาพน้ำท่วม
ในกรณีต่าง ๆ ของเหตุการณ์น้ำท่วมตัวแทนทั้ง 4 ปี พบว่า สาเหตุน้ำท่วมหลักในพื้นที่โครงการแม่กลอง
ใหญ่เกิดจากฝนที่ตกในบริเวณพื้นที่เหนือ เขื่อน หรือฝนที่ตกในพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ภู เขาทางทิศตะวันตกของพื้นที่
ศึกษา ในกรณีที่ฝนส่วนใหญ่ตกในบริเวณพื้นที่เหนือ เขื่อน เขื่อนทั้งสองจะช่วยลดสภาพน้ำท่วมได้ดีโดยสามารถ
ลดพื้นที่น้ำท่วมได้ 86.6-95.1% และทำให้ระยะเวลาที่น้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งขวาและพื้นที่ฝั่งซ้ายลดลง 21-29 วัน
และ 13-14 วัน ตามลำดับ แต่ในกรณีที่ฝนส่วนใหญ่ตกในบริเวณพื้นที่ท้ายเขื่อนลงไป เขื่อนทั้งสองจะ
สามารถลดพื้นที่น้ำท่วมได้ 37.2-38.5% และทำให้ระยะเวลาที่น้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งขวาและพื้นที่ฝั่งซ้ายลดลง
17-32 วัน และ 1-4 วัน ตามลำดับ

ภาควิชา ..... วิศวกรรมโยธา
สาขาวิชา ..... วิศวกรรมแหล่งน้ำ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติคน .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

TUANTAN KITPAISAI SAKUL : DEVELOPMENT OF MATHEMATICAL MODEL FOR FLOOD PLAIN ANALYSIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.DR.SUCHARIT KOONTANAKULVONG, 221 pp. ISBN 974-578-626-8

Flood is a natural phenomena which suffers people living within the low lying plain area. The study and planning of flood plain protection scheme by flood plain model can achieve better understanding and solve the problem more effectively.

The objective of this study is to develop the mathematical model using full form of fundamental hydraulic equations for flood plain analysis in the low lying plain area. The stability and accuracy of the model were testified by comparing the computed results with the exact solution from direct integration solutions. The Greater Mae Klong Project area was selected as study area for model application. The model was then, calibrated and applied to simulate flood events in the representative years: 1972, 1974, 1982 and 1983 in case with/without Khao Laem Dam and Srinagarind Dam in order to assess flood conditions due to the dam construction comparatively.

As the result of study, the mathematical model can reproduce stable and accurate results. The value of weighting coefficient, θ equal to 1.00, gives the best stability. The value of Courant number not exceeding 0.1 is a practical guideline to be used to select time step size, Δt and distance between adjacent cells; Δx and Δy , so that the water level and discharge calculation give stable and accurate results. As the result of application in the case study, the model can simulate flood conditions in the study area and gives the result of flood area computation closed to the actual flood area when using Manning's n roughness coefficient equals to 0.040. As the result of flood simulations under the studied conditions of the 4 years flood events, floods in the study area occurred when there is heavy rainfall over the upstream watersheds of dams or heavy rainfall over the study area and its western mountainous area. In the case of heavy rainfall over the upstream watersheds of dams, the development of dams reduced flood area for 86.6-95.1% and reduced flood duration of the Right Bank area and the Left Bank area for 21-29 days and 13-14 days respectively. But in the case of heavy rainfall over the downstream watersheds of dams, the development of dams reduced flood area for 37.2-38.1% and reduced flood duration of the Right Bank area and the Left Bank area for 17-32 days and 1-4 days respectively.

ภาควิชา ..... Civil Engineering
สาขาวิชา ..... Water Resources Engineering
ปีการศึกษา 1990

ลายมือชื่อนิติบัตร Tuantan Kitpaisai Sakul
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Sucharit Koontanakulvong
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ จักรี จิตตะศรี รองศาสตราจารย์ ดร. สุรุจณี ประดิษฐานนท์ และ อาจารย์ ดร. สุทัศน์ วิสกุล ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ในสาขาวิศวกรรมแหล่งน้ำทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ และอบรมสั่งสอนข้าพเจ้ามาโดยตลอด

ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิต คุณธนกุลวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าเป็นพิเศษ เนื่องด้วยท่านเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ คำปรึกษาและคอยดูแลการทำวิจัยของข้าพเจ้าจนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

อนึ่ง ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบคุณ กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และชมรมวิศวกรรมแหล่งน้ำ ที่ได้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของห้องทดลองชลศาสตร์ และภาควิชาวิศวกรรมโยธา ที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวกมาโดยตลอด นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณ คุณวารุณี โพธิ์เรือง และคุณสุรชัย กรอิทธิกร เป็นอย่างมาก ที่ได้ช่วยจัดพิมพ์และจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบพระคุณ บิดา มารดา และพี่ชายของข้าพเจ้าที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนข้าพเจ้าให้ได้รับการศึกษาจนสำเร็จถึงปัจจุบัน

ทวนทัน กิจไพศาลสกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็้เมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบข่ายของการศึกษา	2
1.4 การศึกษาที่ผ่านมา	5
1.4.1 การศึกษาแบบจำลอง	5
1.4.2 การประยุกต์ใช้แบบจำลอง	7
1.5 การดำเนินการศึกษา	10
บทที่ 2 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	11
2.1 สมการพื้นฐาน	11
2.1.1 สมการต่อเนื่อง	12
2.1.2 สมการโมเมนตัม	14
2.2 เงื่อนไขเริ่มต้นและเงื่อนไขขอบเขต	20
2.3 สมการสำหรับอาคารบังค้บ้เมา	21
2.4 เทคนิคการจำลองโดยวิธี Bi-Dimensional Model	24
2.5 สมการ finite-difference	31
2.6 สมการ finite-difference สำหรับอาคารบังค้บ้เมา	34
2.7 สมการ finite-difference สำหรับทางน้ำที่กำหนดค่าอัตราไหล	35
2.8 การแก้สมการ finite-difference	37
บทที่ 3 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น	38
3.1 หลักการทั่วไปของแบบจำลอง	38
3.2 โครงสร้างของแบบจำลองที่พัฒนาขึ้น	39
3.3 ขั้นตอนการคำนวณ	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 ข้อมูลที่ต้องการ	53
3.5 ผลลัพธ์ที่ได้และการแสดงผลการคำนวณ	60
บทที่ 4 การทดสอบแบบจำลอง	76
4.1 หลักเกณฑ์เงื่อนไขในการทดสอบแบบจำลอง	76
4.2 อธิบายผลของค่า weighting coefficient, ในการคำนวณ	78
4.3 อธิบายผลของระยะทางระหว่าง cell (Δx หรือ Δy) และ	82
ช่วงเวลาที่ใช้ในการคำนวณ (Δt) ต่อความถูกต้องในการคำนวณ	
4.4 สรุปผลการทดสอบแบบจำลอง	92
บทที่ 5 ผลการประยุกต์ใช้	93
5.1 สภาพทางกายภาพของลุ่มน้ำแม่กลอง	93
5.2 ผลวิเคราะห์เงื่อนไขในการคำนวณ	94
5.2.1 อัตราไหล	94
5.2.2 ระดับน้ำ	100
5.2.3 ปริมาณฝนและการระเหย	100
5.2.4 อัตราไหลหลากจากภูเขา	100
5.3 การประยุกต์ใช้แบบจำลองในมหาวิทยาลัย	106
5.3.1 การแบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็นโครงข่าย	106
5.3.2 การกำหนดเงื่อนไขเริ่มต้นและเงื่อนไขขอบเขต	107
5.3.3 การกำหนดเงื่อนไขข้อมูลฝน	107
5.3.4 การปรับเทียบกับข้อมูลภาคสนาม	113
5.4 ผลการประยุกต์ใช้	116
5.4.1 ลักษณะน้ำท่วม	116
5.4.2 สาเหตุน้ำท่วม	117
5.4.3 ระดับน้ำท่วม	117
5.4.4 พื้นที่น้ำท่วม	136
5.4.5 ระยะเวลาท่วม	143
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	144
6.1 บทสรุป	144
6.1.1 แบบจำลองที่พัฒนาขึ้น	144
6.1.2 การทดสอบแบบจำลอง	145

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.1.3 สรุปผลการประยุกต์ใช้แบบจำลอง	145
6.2 ข้อเสนอแนะ	149
6.2.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์	149
6.2.2 แนวทางการประยุกต์ใช้	150
เอกสารอ้างอิง	151
ภาคผนวก ก การแสดงที่มาของสมการ finite-difference	154
ภาคผนวก ข ผลของการวิเคราะห์อัตราไหลในลำน้ำที่เกี่ยวข้อง	161
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ค่าระดับน้ำในแม่น้ำแม่กลองของสถานที่ที่เกี่ยวข้อง	189
ภาคผนวก ง ปริมาณน้ำฝนของสถานที่ที่เกี่ยวข้องในต้นที่ศึกษา	203
ภาคผนวก จ วิธีการคำนวณพื้นที่หน้าตัดการไหลและพื้นที่ผิวหน้าเปิด	210
ประวัติผู้ศึกษา	221

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 แสดงการป้อนข้อมูลค่ากำหนดต่าง ๆ ของโครงข่ายในไฟล์ GRID.DAT	54
3-2 แสดงการป้อนข้อมูลค่ากำหนดต่าง ๆ ของการนิรมลในไฟล์ GRID1.DAT	58
3-3 แสดงการป้อนข้อมูลเงื่อนไขเริ่มต้นของระดับน้ำและอัตราไหลในไฟล์ INIT.OUT	59
3-4 แสดงการป้อนข้อมูลเงื่อนไขขอบเขตของอัตราไหลในไฟล์ INFLDO.DAT	59
3-5 แสดงการป้อนข้อมูลเงื่อนไขขอบเขตของระดับน้ำในไฟล์ ZDATA1.DAT	59
3-6 แสดงการป้อนข้อมูลน้ำฝนและการระเหยในไฟล์ RAIN.DAT	60
3-7 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ GRID.DAT	61
3-8 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ GRID1.DAT	68
3-9 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ INIT.OUT	69
3-10 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ INFLDO.DAT	70
3-11 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ ZDATA1.DAT	71
3-12 ตัวอย่างข้อมูลของไฟล์ RAIN.DAT	72
3-13 ตัวอย่างผลการคำนวณระดับน้ำของไฟล์ DEPTH.OUT	73
3-14 ตัวอย่างผลการคำนวณอัตราไหลทางแกน X ของไฟล์ XFLOW.OUT	74
3-15 ตัวอย่างผลการคำนวณอัตราไหลทางแกน Y ของไฟล์ YFLOW.OUT	75
5-1 ระดับน้ำเริ่มต้นของ cell ต่าง ๆ	108
5-2 ข้อมูลฝนของ cell ต่าง ๆ	109
5-3 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมฝั่งขวา (ไร่) สำหรับค่า n ต่าง ๆ	115
5-4 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมฝั่งซ้าย (ไร่) สำหรับค่า n ต่าง ๆ	115
5-5 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมทั้งหมด (ไร่) สำหรับค่า n ต่าง ๆ	115
5-6 อัตราส่วนระหว่างพื้นที่น้ำท่วมที่คำนวณได้ต่อพื้นที่น้ำท่วมจริง สำหรับค่า n ต่าง ๆ	116
5-7 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งขวา ในเดือน ก.ค. ปี 1972 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	128
5-8 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งขวา ในเดือน ส.ค. ปี 1974 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	129
5-9 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งขวา ในเดือน ส.ค. ปี 1982 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	130
5-10 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งขวา ในเดือน ต.ค. ปี 1983 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5-11 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งซ้าย ในเดือน ก.ค. ปี 1972 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	132
5-12 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งซ้าย ในเดือน ส.ค. ปี 1974 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	133
5-13 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งซ้าย ในเดือน ส.ค. ปี 1982 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	134
5-14 ผลการประเมินสภาพน้ำท่วมของพื้นที่ฝั่งซ้าย ในเดือน ต.ค. ปี 1983 สำหรับเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	135
5-15 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมฝั่งขวา (ไร่) ของเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	137
5-16 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมฝั่งซ้าย (ไร่) ของเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	137
5-17 ผลการคำนวณพื้นที่น้ำท่วมทั้งหมด (ไร่) ของเหตุการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ	138
5-18 อัตราส่วนระหว่างพื้นที่น้ำท่วมที่ลดลงเนื่องจากเขื่อนเขาแหลม (ไร่) ต่อพื้นที่น้ำท่วมรวมเมื่อไม่มีทั้งสองเขื่อน (ไร่)	138
5-19 อัตราส่วนระหว่างพื้นที่น้ำท่วมที่ลดลงเนื่องจากเขื่อนศรีนครินทร์ (ไร่) ต่อพื้นที่น้ำท่วมรวมเมื่อไม่มีทั้งสองเขื่อน (ไร่)	138
6-1 บทบาทของแต่ละเขื่อนในการลดพื้นที่น้ำท่วม (%)	147
6-2 บทบาทของเขื่อนเขาแหลมในการลดระยะเวลาท่วม (วัน)	148
6-3 บทบาทของเขื่อนศรีนครินทร์ในการลดระยะเวลาท่วม (วัน)	148

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1-1	พื้นที่ศึกษา 3
1-2	โครงการพัฒนาในบริเวณลุ่มน้ำแม่กลอง 4
2-1	ปริมาตรควบคุม 3 มิติ 13
2-2	ลักษณะของประตูระบายน้ำและเครื่องสูบน้ำ 22
2-3	ลักษณะของฝายสันกว้าง 23
2-4	ลักษณะของท่อลอด 23
2-5	ภาพแสดงการไหล 2 มิติ 25
2-6	เทคนิคจำลองการไหล 2 ทิศทาง 26
2-7	เทคนิคการจำลองสมการต่อเนื่อง 27
2-8	เทคนิคการจำลองสมการโมเมนต์ 28
2-9	สมมติฐานในการแทนค่าระดับน้ำและอัตราไหลตามเวลา 29
3-1	โครงสร้างของโปรแกรม 40
3-2	ผังการทำงานของโปรแกรมหลัก 41
3-1	ผังการทำงานของโปรแกรมย่อยต่าง ๆ 42
4-1	เงื่อนไขที่ใช้ในการทดสอบ 79
4-2	ตัวอย่างผลเปรียบเทียบการคำนวณระดับน้ำโดยแบบจำลองเทียบกับค่าวิเคราะห์จริง ... 80
4-3	ตัวอย่างผลเปรียบเทียบการคำนวณอัตราไหลโดยแบบจำลองเทียบกับค่าวิเคราะห์จริง .. 81
4-4	ลักษณะของค่าผิดพลาดของระดับน้ำสำหรับค่า weighting coefficient ต่าง ๆ ... 83
4-5	ลักษณะของค่าผิดพลาดของอัตราไหลสำหรับค่า weighting coefficient ต่าง ๆ .. 84
4-6	ค่าผิดพลาดของระดับน้ำสำหรับค่า weighting coefficient ต่าง ๆ 85
4-7	ค่าผิดพลาดของอัตราไหลสำหรับค่า weighting coefficient ต่าง ๆ 85
4-8	ผลของค่าผิดพลาดจากการคำนวณระดับน้ำเมื่อเปลี่ยนแปลง Δx 87
4-9	ผลของค่าผิดพลาดจากการคำนวณระดับน้ำเมื่อเปลี่ยนแปลง Δt 87
4-10	ผลของค่าผิดพลาดจากการคำนวณอัตราไหลเมื่อเปลี่ยนแปลง Δx 88
4-11	ผลของค่าผิดพลาดจากการคำนวณอัตราไหลเมื่อเปลี่ยนแปลง Δt 88
4-12	ความสัมพันธ์ของค่าผิดพลาดจากการคำนวณระดับน้ำกับค่า Courant number 89
4-13	ความสัมพันธ์ของค่าผิดพลาดจากการคำนวณอัตราไหลกับค่า Courant number 89
4-14	ตัวอย่างผลเปรียบเทียบการคำนวณระดับน้ำสำหรับค่า Δx และ Δt ต่าง ๆ 90
4-15	ตัวอย่างผลเปรียบเทียบการคำนวณอัตราไหลสำหรับค่า Δx และ Δt ต่าง ๆ 91
5-1	ตำแหน่งของสถานีวัดข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา 95

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5-2 อัตราไหลของลำน้ำแควน้อยในภรณ์หรือไม่มีเขื่อนเขาแหลม	97
5-3 อัตราไหลของลำน้ำแควใหญ่ในภรณ์หรือไม่มีเขื่อนศรีนครินทร์	98
5-4 อัตราไหลของแม่น้ำแม่กลองของเหตุการณ์จำลองในภรณ์ต่าง ๆ	99
5-5 ระดับน้ำของสถานีที่บ้านวังขนาย (K11) ของเหตุการณ์จำลองในภรณ์ต่าง ๆ	101
5-6 ระดับน้ำของสถานีที่ ต.หลุมดิน (K2A) ของเหตุการณ์จำลองในภรณ์ต่าง ๆ	102
5-7 ระดับน้ำที่ ปตร.บางนกแขวก ของเหตุการณ์จำลองในภรณ์ต่าง ๆ	103
5-8 ปริมาณฝนของสถานีต่าง ๆ	104
5-9 โครงข่ายของพื้นที่ศึกษา	105
5-10 ผลของค่า n ต่ออัตราส่วนระหว่างพื้นที่น้ำท่วมที่คำนวณได้กับพื้นที่น้ำท่วมจริง	114
5-11 ซัลภาพ (hydrograph) ของ cell ต่าง ๆ	118
5-12 ตัวอย่างบริเวณพื้นที่น้ำท่วมของเหตุการณ์จำลองในภรณ์ต่าง ๆ	139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย